

Manifesto on High Quality History. Heritage and Citizenship Education

15 Principles for the recognition of the distinctive contribution of history to the development of young people

Menneisyyden väärinkäytön estäminen

Monitasoisuus – Moniperspektiivisyys – Kriittinen Ajattelu

Periaate 1

Korkealaatuinen historian ja kulttuuriperinnön opetus ja kansalaiskasvatus eivät pyri kertomaan yhtä totuutta historiasta, vaan niiden tavoite on päästä mahdollisimman lähelle historiallista totuutta luotettavien tosiasioiden ja pätevien todisteiden avulla ja objektiivisuuteen tähdäten. Ne saavat ymmärtämään, että historialliset kertomukset ovat monikerroksisia tulkintoja, ja ne innostavat kyseenalaistamaan näitä kertomuksia sekä ajattelemaan kriittisesti.

Periaate 2

Korkealaatuinen historian ja kulttuuriperinnön opetus ja kansalaiskasvatus purkavat historiallisia myyttejä ja stereotyyppioita sijoittamalla perinteiset "kunnian ja kurjuuden kuvaukset" laajempiin kehyksiin. Siten ne tukevat kasvattajia ja opiskelijoita omien päättelytapojen ja kulttuuristen ajattelutottumusten kyseenalaistamisessa. Perinteisesti käsitykset historiasta ovat pyörineet oman kansakunnan kärsimysten ja kansallisten ylpeydenaiheiden ympärillä. Tällöin on jätetty kertomatta muille tehdystä pahasta ja niiden alueiden historiasta, jotka eivät ole kuuluneet kansalliseen kertomukseen.

Periaate 3

Korkealaatuinen historian ja kulttuuriperinnön opetus ja kansalaiskasvatus lisäävät tietoisuutta siitä, että menneisyys nähdään eri tavoin sen mukaan, mikä on yksilön sosiaalinen tausta, sukupolvi ja sukupuoli, mihin etniseen, kielelliseen ja uskonnolliseen yhteisöön hän kuuluu ja minkälaisia erilaisia maailmankatsomuksia yhteiskunnassa on. Ne kannustavat suhtautumaan hyväksyvästi siihen, että ihmisiä ja tapahtumia tulee arvioida arvojen ja aikakautensa ehdoilla.

Periaate 4

Korkealaatuinen historian ja kulttuuriperinnön opetus ja kansalaiskasvatus käsittelevät arkaluontoisia ja kiisteltyjä historiallisia aiheita vastuullisesti niin, että yksipuoliset, asenteelliset ja politisoituneet historiakuvat eivät pääsisi vaikuttamaan ja että historian monimutkaisuus ja moniulotteisuus tulisivat esiin. Tämä merkitsee sitä, että vältetään tunteisiin vetoavaa, subjektiivista ja vihamielistä kieltä ja suositellaan puolueettomien käsitteiden käyttöä mutta ei kuitenkaan kaunistella ja silotella historian ongelmallisia kertomuksia niin, että menneisyydestä syntyy vain ruusuinen kuva.

Periaate 5

Korkealaatuinen historian ja kulttuuriperinnön opetus ja kansalaiskasvatus edistävät kestävän sovinnon syntymistä eripuraisissa yhteiskunnissa kehittämällä empatiataitoja ja kykyä hyväksyä erimieliset historiantulkinnat vihaan ja väkivaltaan ajautumatta.

Inklusiivisen näkökulman vahvistaminen historian opiskelussa

Moninaisuus – dialogi – tasa-arvo

Periaate 6

Korkealaatuinen historian ja kulttuuriperinnön opetus ja kansalaiskasvatus ottavat huomioon, että niiden merkitys muodostuu suhteesta nykypäivän kokemuksiin ja haasteisiin, ja siksi ne pyrkivät auttamaan opiskelijoita ymmärtämään maailmaa, jossa he elävät, sekä tukemaan heidän tulevaisuussuuntautuneisuuttaan. Se on erityisesti uskoa siihen, että historian opiskelu on keino kehittää poliittista ja yhteiskunnallista tietoisuutta. Tämä luo siltaa kahden toisilleen merkityksellisen oppiaineen, historian ja kansalaisuuskasvatuksen, välille.

Periaate 7

Korkealaatuinen historian ja kulttuuriperinnön opetus ja kansalaiskasvatus ottavat esiin globaaleja näkökulmia ja tarkastelevat historiaa monilla eri ulottuvuuksilla – poliittisella, sosiaalisella, taloudellisella, kulttuurisella ja ympäristöulottuvuudella. Tähän kuuluu niin keskeisten tapahtumien kuin pitkäkestoisen kehityksen opiskelua, ja siinä käsitellään suuria teemoja, kuten arkielämä, luonto, sukupuoli, ihmisoikeudet ja muuttoliikkeet.

Periaate 8

Korkealaatuinen historian ja kulttuuriperinnön opetus ja kansalaiskasvatus käsittelevät lukuisia inhimillisiä arvoja, uskomuksia, asenteita ja taipumuksia, kuten demokratiaa, suvaitsevuutta, ihmisoikeuksien kunnioitusta, keskinäistä ymmärrystä, sosiaalista yhteenkuuluvuutta, solidaarisuutta, vapautta, rohkeutta, yhtäläisiä mahdollisuuksia ja vastuuta sekä myös rakkautta ja ystävyyttä. Ne pureutuvat kuitenkin myös kielteisiin ilmiöihin, kuten stereotyyppittelyyn, ennakkoluuloihin, asenteellisuuteen, muukalaisvihaan, rasismiin, väkivaltaan ja vihaan, sillä nekin ovat osa inhimillisen käyttäytymisen kirjoa ja siten niitäkin on tarpeen pohtia.

Periaate 9

Korkealaatuinen historian ja kulttuuriperinnön opetus ja kansalaiskasvatus vaalivat sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja osallisuutta sekä antavat panoksensa kulttuurien ja uskontojen dialogiin tukemalla kulttuurista, uskonnollista ja kielellistä moninaisuutta.

Periaate 10

Korkealaatuinen historian ja kulttuuriperinnön opetus ja kansalaiskasvatus käyttävät arjen

historiakulttuuria tehokkaana keinona antaa elävä kuva historiasta ja aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä ainutkertaisena väylänä päästä käsiksi historiaan.

Korvatukellisten innovaatioiden edistäminen

sitoutuneisuus – taidot – autonomia

Periaate 11

Korkealaatuinen historian ja kulttuuriperinnön opetus ja kansalaiskasvatus perustuvat kompetensseihin, joilla on kognitiivisia (tieto), toiminnallisia (tiedon soveltaminen), henkilökohtaisia (käyttäytyminen) sekä eettisiä (käyttäytymistä ohjaavat periaatteet) ulottuvuuksia. Kontekstiin soveltuvan tiedon hankkimista, taitoja, asenteita, uskomuksia, taipumuksia ja arvoja pidetään siten yhtä tärkeinä.

Periaate 12

Korkealaatuinen historian ja kulttuuriperinnön opetus ja kansalaiskasvatus tukevat keskeisten taitojen kehittymistä, kuten sosiaalisia ja kansalaistaitoja, kulttuurista tietoisuutta ja ilmaisua, oppimaan oppimista, digitaitoja, aloitteellisuutta ja yritteliäisyyttä. Ne antavat myös laaja-alaisia taitoja kuten kriittistä ajattelua, luovuutta, ongelmanratkaisua ja päätöksentekoa.

Periaate 13

Korkealaatuinen historian ja kulttuuriperinnön opetus ja kansalaiskasvatus kehittävät perustavia ajattelun taitoja ja käsitteitä, kuten ymmärrys kronologiasta, historiallinen merkittävyys, alkuperäislähteiden todistusvoima, tulkinta, syy ja seuraus, muutos ja jatkuvuus, vertailu ja vastakkaisuus, empatia, tosiasia ja mielipide, asenteellisuus ja objektiivisuus. Ne tarkastelevat myös sisältökäsitteitä kuten orjuus, perustuslaki, sosialismi tai lama.

Periaate 14

Korkealaatuinen historian ja kulttuuriperinnön opetus ja kansalaiskasvatus kehittävät kykyä ymmärtää ja analysoida ongelmia ja tapahtumia sekä kykyä hankkia, järjestää, tutkia ja arvioida lähteitä loogisesti ja johdonmukaisesti päätelmiä tehden sekä uusia näkökulmia kehitellen. Ne myös auttavat kehittämään taitoa ilmaista asioita selkeästi ajatukset ja argumentit ytimekkäästi esittäen.

Periaate 15

Korkealaatuisen historian ja kulttuuriperinnön opetuksen ja kansalaiskasvatuksen opetus- ja arviointistrategiat edistävät itsenäistä asioiden opiskelua, motivaatiota ja sitoutuneisuutta, tukevat vastuuntuntoa, aktiivista osallistumista ja aloitteellisuutta ja innostavat keskusteluun ja yhteistyöhön. Ne korostavat uteliaisuutta, itsenäisyyttä, avarakatseisuutta, kansainvälisyyttä, tiedonjanoa sekä kykyä ajatella itsenäisesti ja vastustaa manipulointia.

Kääntäjäryhmä

Tom Mikkola, Arja Smolander, Petri Savolainen, Akseli Sipola, Essi Kärrylä, Laura-Maria Heikkinen, Erkki Kulovesi, Sonja Aarniola, Maiju Ruhanen, Heini-Leena Mustonen, Kimmo Kamppari, Jukka Vartiainen, Jimmy Holmberg, Niika Malm, Kati Pitkänen, Jade Aumasto, Minna Harjunpää, Inka Kyllönen, Anna Airaksinen, Lotta SHEMEIKKA, Nikolas Virtanen, Marlène Linna, Valentina Kivitié, Johanna Kalliala, Fanni Tähtinen, Seppo Vepsäläinen, Elisa Kämäräinen, Marjaana Jokela, Monica Lönnqvist, Jutta Väkeväinen, Tomi Salminen, Hanna Fagerudd, Jan Lofström.